

Hvad er islamisk kunst?

Hvad menes der egentligt med islamisk kunst?

Et vigtigt grundtræk ved den islamiske kunst er, at håndværket altid er i centrum. Dette, at det udførte arbejde er af høj standard – at det er en fryd for øjet – er af langt større betydning end, at værket eksempelvis er nyt og banebrydende. Det er også karakteristisk for den islamiske kunst, at den ikke nødvendigvis fortæller noget om kunstnerens personlige tanker eller følelser. Ofte følger de forskellige islamiske kunstnere og kunsthåndværkere en lang og velafprøvet tradition.

Det, der er vigtigt er, at der er tale om noget smukt og gedigent – oftest med udgangspunkt i en brugsgenstand. Man kan med andre ord sige, at islamisk kunst i høj grad forskønner hverdagen og gør brugsgenstande til kunstværker.

Og hvori ligger det islamiske så?

På Davids Samling definerer vi som regel den islamiske kunst, som kunstværker frembragt i de dele af verden hvor religionen Islam i længere tid har spillet en dominerende rolle. Der er ikke nødvendigvis tale om kunstværker lavet af og til muslimer. Kunstnerne kunne også være af anden religiøs observans, f.eks. kristne eller jøder. Indholdet i kunsten behøver ikke direkte at afspejle religionen islam, men kan også være af rent verdslig karakter.

SELVE OMVISNINGEN PÅ MUSEET:

Når eleverne vises rundt vil der blive fokuseret på en række af den islamiske kunsts fællestræk; planteornamentikken, de geometriske mønstre og kalligrafien samt den stiliserede skildring af virkeligheden. Der vil også blive talt om historiske aspekter, og fra kunstværk til kunstværk vil brugsfunktionen og relevante kulturhistoriske emner blive taget op til diskussion.

Gode spørgsmål – og svar

Er det rigtigt, at man ikke må afbillede levende væsner i den islamiske kunst?

Nej, det er ikke rigtigt. Der må ikke anvendes billeder af levende væsener i Koranen eller i moskeerne, men ellers kan man godt gøre brug af billeder af dyr og mennesker. Formålet med ikke at anvende billeder i Koranen og i religiøse rum har fra begyndelsen været at undgå afgudsdyrkelse samt at modvirke kunstnernes fristelse til at måle deres arbejde med Guds skaberkraft. Generelt set må man i øvrigt konstatere, at der er en tendens til, at forestillende motiver fremstilles ret stiliseret eller abstrakt.

Er islamisk kunst en religiøs kunst?

Både ja og nej. Mens der ofte gøres brug af citater fra Koranen i arkitekturen og på forskellige kunstgenstande, findes der sjældent en specifik billedmæssig symbolik relateret til religionen. Den islamiske kunst er i det hele taget oftest for abstrakt til at man kan læse et klart budskab ud af den. Der findes meget islamisk kunst der har en helt verdslig karakter.

Hvad er typisk for islamisk kunst?

Særligt typisk for den islamiske kunst er den raffinerede planteornamentik, de geometriske mønstre og kalligrafien (den arabiske skønskrift). Hertil kommer en ofte stiliseret eller abstrakt gengivelse af virkeligheden. Ofte indgår alle disse fire elementer i det samme kunstværk. Det er også et karakteristisk træk ved den islamiske kunst, at mange motiver og mønstre går igen i vidt forskellige materialegrupper; Metalarbejder kopieres i keramikken, tekstil-dekorationer ses i arkitekturen, osv. Dette skaber et usædvanligt enhedspræg.

Findes der moderne islamisk kunst?

Ja, der findes mange moderne kunstnere og kunstværker fra den islamiske verden – hvor ikke mindst kalligrafien spiller en væsentlig rolle. I Davids Samling er de yngste islamiske kunstværker dog fra midten af det 19. århundrede. I tiden efter det 19. århundrede kan man generelt konstatere, at mange regionale kunstretninger mister deres særpræg og internationaliseres – også de islamiske.